10 Σεπτεμβρίου 2014

Η ιστορία του Χασάν ή Χατζηχαραλάμπου…

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ορθόδοξη πίστη



Ένα συγκλονιστικό ν και συνταρακτικών συμβάν, που έλαβε χώραν στο χωριό περί τα μέσα του 19ου αιώνος, επροκάλεσε κάπως μια έντονη εκδήλωση φανατισμού εκ μέρους των Τούρκων. Ωστόσο το συμβάν αυτό δεν είχε άμεση σχέση με τους Χριστιανούς. "Ήταν καθαρώς οικογενειακή υπόθεση των Τούρκων.Ήρως του συμβάντος ο Τούρκος Χασάν, γυιός Δερβίση. Και αίτια η βίαιη σύγκρουση υποσυνειδήτου και συνειδήσεως, που την προκάλεσε ένα θαύμα του Αγίου Γεωργίου.

Ο Χασάν έκαμε τον αγωγιάτη. Μια φορά στην επιστροφή του από τη Μεσοποταμία, όπου οι Χριστιανοί συγχωριανοί τουαρχιμεταλλουργοί βρισκότανε στις δόξες των, ενώ ανέβαινε στο χωριό από μια φοβερή κακοτοπιά με τα τρία του άλογα, (ένα άλογο) έπεσε και άρχισε να κατρακύλα προς το βάραθρο. Μη μπορώντας ο Χασάν να του παράσχη άμεση βοήθεια και επηρεασμένος από την πατροπαράδοτη συνήθεια των Χριστιανών, να επικαλούνται εν ώρα κινδύνου τους αγίους των, επεκαλέσθη και αυτός, σύμφωνα άλλωστε με τη συνείδησή του, το τζαμί, φωνάζοντας. «Τζαμή, τζαμή, πρόφτασον»! Όταν όμως είδε, πως η έπίκλησή του δεν έφερνε αποτέλεσμα, και το ζώο κόντευε να πέση στο βάραθρο, έστρεψε το βλέμμα προς το απέναντι εξωκκλήσι του Αγίου Γεωργίου, σαν να άκουσε τη φωνή και επιταγή του υποσυνειδήτου του και φώναξε. «Άη Γερ, αγλήγορε, πρόφτασον».(Άγιε Γεώργιε, γοργόφτερε, πρόφτασε). Και το ζώο αμέσως

σταμάτησε στο χείλος του βαράθρου! Αυτό ήταν. Ο Χασάν υπέστη σφοδρότατον ψυχικόν κλονισμόν. Ασφαλώς είχαν συγκρουσθή μέσα του αποτόμως το υποσυνείδητον και η συνείδηση και υπερίσχυσε το πρώτο. Και την ίδια στιγμή, αφού πρώτα έψαλε τα εξ αμάξης κατά της τζαμής, έλαβε την. αμετάκλητη και ακλόνητη απόφαση να γίνη Χριστιανός. Και ορκίσθηκε, την απόφασή του αυτή να μη την κρατά μυστική, αλλά να την διακηρύξη δημοσία και πανηγυρικώς μόλις φθάση στο χωριό και να την εκτελέση αμέσως.

Ο κόσμος στην αρχή τον πήρε για τρελλό και μ' όλο του το δίκαιο. Σ' εκείνη την εποχή, γύρω από το 1850, πως ήταν δυνατό Τούρκος να δηλώση, κατά ένα τρόπο τόσο απροσχημάτιστο και προκλητικό, πως θ' αλλαξοπιστήση; Πότε και που ακούστηκε μια τόσο θρασεία και εξωφρενική ύβρις κατά του Ισλάμ και δεν τιμωρήθηκε αμειλίκτως; Και αν γενικά οι Τούρκοι την αλλαξοπιστία ε-νός Χριστιανού πανηγύριζαν σαν κοσμοϊστορικόν γεγο-νός, πώς μπορούσαν να μείνουν αδιάφοροι και αφανάτι-στοι για την απώλεια ενός πιστού;

Όταν όμως έμαθαν υπό ποίες συνθήκες επήλθε η ψυ-χική μετάπτωση του Χασάν, τότε επείσθησαν, ότι ποσώς δεν επρόκειτο περί τρελλού. Γιατί, αν οι Χριστιανοί τιμούν τον Άγιο Γεώργιο ως τον περισσότερο θαυματουργό και υπερασπιστή των πτωχών και των σκλάβων, και οι Τούρκοι εξαιρετικώς για τον Μεγαλομάρτυρα αυτόν, τον *«Χουτούρ Ελιάς»,* όπως τον αποκαλούνε, τρέφουν ιδιαίτερο σεβασμό και ευλάβεια.

Από της στιγμής εκείνης αρχίζει το μαρτύριο του Χασάν.

Η διαδικασία σε παρόμοιες περιστάσεις είναι γνωστή από των αρχαιοτάτων χρόνων. Άπό τον Άννα στον Καϊάφα, στον Πιλάτο, στο Γολγοθά...

Από τον Μολλά-Ιμπραχίμ, αδελφό του Χασάν, λοιπόν στον Μουφτή, στον Καδή, στον Καϊμακάμη... Και τα ενδεδειγμένα φρικαλέα μέτρα γνωστότατα. Δεν υπάρχει λόγος ούτε να τα κατονομάσουμε, ούτε να τα απαρριθμήσουμε. Αναφέρουμε μονάχα δύο τα σοβαρώτερα, για την κάποια πρωτοτυπία των. Τον κρέμασαν κατακέφαλα ώρες πολλές από έναν αβυσσαλέο καταράκτη. Το ίδιο επανέλαβαν έπειτα από λίγες ημέρες και στη γέφυρα της Αδράσσης, με το κεφάλι πάνω από το ορμητικό ρεύμα του ποταμού, που κυλούσε με δαιμονιώδη ρόχθο.

Κανένα όμως βασανιστήριο δεν στάθηκε ικανό να τον αποτρέψη από την απόφασή του, όσο σκληρό και αποτρόπαιο κι' αν ήταν. Έμεινε απτόητος και άκαμπτος· και σε κάθε επιμονή των βασανιστών του να αρνηθή τον Χριστόν απαντούσε με σταθερότητα: «Σας είπα. και σας επαναλαμβάνω: Είμαι Χριστιανός. Βερ σελάμ». Εν τέλει τον ενέκλεισαν στις φυλακές τηςΑργυρουπόλεως από τις όποιες

επρόκειτο έπειτα από λίγο καιρό να εξέλθη νικητής.

Σε θαύμα οφείλεται η επάνοδος του στην πατρώα θρησκεία έπειτα από διακοσίων ετών έκλειψη αυτής. Σε θαύμα οφείλεται και η τελική στερέωση της πίστεώς του. Λέγεται, ότι μέσα στη φυλακή έβλεπαν οι δεσμοφύλακες το σώμα του με κάποια φωτογένεια, λες και ακτινοβολούσε. Και αυτό τον έσωσε. Γιατί είδαν οι Τούρκοι, πως κάτι το υπερφυσικό συνέβαινε με αυτόν.

Κατόπιν τούτου ο Χασάν εβαπτίσθη και έλαβε το όνομα Χαράλαμπος. Και για να εξιδανικεύση την πίστη του, επήγε στον Πανάγιο Τάφο και γύρισε χατζής.

Με τον τελικό θρίαμβο του τέως Χασάν και νυν Χατζηχαραλάμπου ατόνησε ολότελα η εξέλειπε και ο εφήμερα εκδηλωθείς φανατισμός των Τούρκων. Πολλοί μάλιστα τον θεωρούσαν τεχνητόν. Γιατί διαφορετική στάση τους μπροστά σ’ ένα τόσο σοβαρό σκάνδαλο συμπατριώτου τους θα τους εξέθετε ασφαλώς στα όμματα των ξένων, της Διοικητικής και Θρησκευτικής αρχής, η οποία οπωσδήποτε θα επελαμβάνετο της υποθέσεως.

Η κοινωνική ζωή του χωρίου κυλούσε πάλι όπως και πρώτα. Και ο νεοφώτιστος μας δεν ήταν καθόλου αμέτοχος αυτής. Μάλιστα πολλές φορές διηγόταν με ανέκφραστη ευχαρίστηση τα του μαρτυρίου του.

Πηγή: *Αβραμάντη, Από τη ζωή των «Κλωστών» (Κρυφοχριστιανών). Μακεδονικόν Ημερολόγιον 1954, σσ. 283-287.*

Αναδημοσίευση από: *Γιώργη Θ. Πρίντζιπα, Το Συναξάρι των κρυφών ονείρων – Αληθινές ιστορίες από τη ζωή των Κρυπτοχριστιανών, Συλλογή Δεύτερη, Εκδόσεις Επέκταση.*